

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA

DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

ze dne 18. června 2009

o zavedení evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy

(Text s významem pro EHP)

(2009/C 155/01)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 149 odst. 4 a čl. 150 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Přechod ke znalostní ekonomice (zasedání Evropské rady v Lisabonu v roce 2000) vyžaduje modernizaci a nepřetržitě zlepšování systémů odborného vzdělávání a přípravy v reakci na rychlé změny v hospodářství a společnosti, aby tyto systémy mohly přispívat ke zvyšování zaměstnatelnosti a sociálního začleňování a zlepšit přístup k celoživotnímu učení pro všechny, včetně znevýhodněných osob.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 23. října 2008 (Úř. věst. C 100, 30.4.2009, s. 136).

⁽²⁾ Úř. věst. C 325, 19.12.2008, s. 48.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 18. prosince 2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 11. května 2009.

- (2) Evropská rada na zasedání v Barceloně v roce 2002 stanovila cíl učinit z evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy do roku 2010 světovou značku kvality.

- (3) V lisabonských integrovaných hlavních směrech pro růst a zaměstnanost 2005–2008 se členské státy vyzývají, aby vyvinuly dostupné a přístupné systémy celoživotního učení, které by reagovaly na měnící se potřeby znalostní ekonomiky a společnosti. Je třeba uzpůsobit systémy vzdělávání a odborné přípravy a posílit jejich kapacitu tak, aby splňovaly požadavky trhu práce. Cíle stanovené v oblasti politiky vzdělávání a odborné přípravy by proto měly stále více doplňovat cíle hospodářské politiky a politiky trhu práce, aby spojovaly sociální soudržnost a konkurenceschopnost.

- (4) Na základě usnesení Rady ze dne 19. prosince 2002 o podpoře posílené evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy ⁽⁴⁾ („Kodaňský proces“) a jako výsledek následné spolupráce mezi Komisí, členskými státy, sociálními partnery, EHP-ESVO a kandidátskými zeměmi na prioritě, kterou je zajišťování kvality, vznikl společný rámec pro zajišťování kvality, jenž zohledňuje stávající zkušenosti a osvědčené postupy různých zúčastněných zemí.

- (5) Podle společné průběžné zprávy Rady a Komise Evropské radě o pracovním programu Vzdělávání a odborná

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 13, 18.1.2003, s. 2.

příprava 2010 ⁽¹⁾ z roku 2004 by měly být pro Evropu nejvyššími prioritami společný rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (jako součást Kodaňského prohlášení) a vývoj dohodnutého souboru norem, postupů a pokynů pro zajišťování kvality ⁽²⁾ (v souvislosti s boloňským procesem a jako součást pracovního programu zaměřeného na cíle systémů vzdělávání a odborné přípravy).

- (6) V květnu roku 2004 Rada ⁽³⁾ ve složení pro vzdělávání schválila koncepci společného rámce pro zajišťování kvality a vyzvala členské státy a Komisi, aby společně s příslušnými zúčastněnými subjekty tento rámec v mezích svých pravomocí dobrovolně podpořily.
- (7) Evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě ⁽⁴⁾ poskytla evropskou platformu, která umožnila navázat na závěry Rady z roku 2004 a na Helsinské komuniké, a usnadnila udržitelnou spolupráci mezi zeměmi.
- (8) V roce 2006 byla v Helsinském komuniké zdůrazněna potřeba dalšího rozvoje a provádění společných evropských nástrojů konkrétně zaměřených na odborné vzdělávání a přípravu, a to využíváním zásad, na nichž je založen společný rámec pro zajišťování kvality, jak je uvedeno v závěrečné Radě z května roku 2004 o zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, s cílem podpořit kulturu zvyšování kvality a širší účast v Evropské síti pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě.
- (9) Toto doporučení zavádí evropský referenční rámec pro zajišťování kvality (dále jen „rámec“) jako referenční nástroj, který členskými státy pomůže podporovat a monitorovat stále zlepšování jejich systémů odborného vzdělávání a přípravy na základě společných evropských referencí a který vychází ze společného rámce pro zajišťování kvality a dále jej rozvíjí. Rámec by měl přispět ke zlepšení kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a ke zvýšení transparentnosti a soudržnosti vývoje politiky odborného vzdělávání a přípravy mezi členskými státy, čímž podpoří vzájemnou důvěru, mobilitu pracovníků a účastníků vzdělávacího procesu a celoživotní učení.
- (10) Rámec by měl zahrnovat cyklus zajišťování a zlepšování kvality s fázemi pro plánování, provádění, evaluace či

hodnocení a přezkoumávání či revizi odborného vzdělávání a přípravy na základě společných kritérií kvality, orientačních deskriptorů a ukazatelů. Monitorovací procesy, včetně kombinace interních a externích evaluačních mechanismů, musí vhodně stanovit členské státy tak, aby určily silné stránky systémů, procesů a postupů a oblastí, ve kterých je třeba dosáhnout zlepšení. Rámec by měl zahrnovat používání nástrojů měření, které doloží účinnost.

- (11) Rámec by se měl uplatňovat na úrovni systémů odborného vzdělávání a přípravy, na úrovni poskytovatelů a na úrovni udělování kvalifikace. Poskytuje systematický přístup ke kvalitě, který zahrnuje a vzájemně propojuje příslušné úrovně a aktéry. Rámec by měl klást velký důraz na monitorování a zvyšování kvality využitím kombinace interních a externích evaluací, přezkoumávání a procesů pro zlepšení na základě měření a kvalitativní analýzy. Rámec by měl být základem pro další rozvoj prostřednictvím spolupráce na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni.
- (12) Stanovením konkrétních prostředků na podporu kultury evaluace a zvyšování kvality na všech úrovních přispívá toto doporučení k využívání fakticky podložené politiky a postupů, které jsou základem účinnějších a spravedlivějších politik v souladu se závěry Rady a zástupců vlád členských států z roku 2006 o efektivitě a rovném přístupu ve vzdělávání a odborné přípravě ⁽⁵⁾.
- (13) Toto doporučení stanoví rámec pro určení, podporu a výměnu osvědčených postupů nejen na celostátní, ale rovněž na místní a regionální úrovni, a to ve všech příslušných sítích, včetně sítě evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality.
- (14) Toto doporučení zohledňuje „společné zásady zajišťování kvality ve vzdělávání a odborné přípravě“, které jsou uvedeny v příloze III doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení ⁽⁶⁾. Rámec by proto měl podpořit provádění evropského rámce kvalifikací, zejména kvalitu certifikace výsledků učení. Měl by také podpořit provádění jiných evropských nástrojů, jako je evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu a společné evropské zásady identifikace a validace neformálního a informálního učení.
- (15) Vzhledem ke své nezávazné povaze je toto doporučení v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy, protože jeho cílem je podporovat a doplňovat akce členských států usnadňováním jejich

⁽¹⁾ Úř. věst. C 104, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ „Realizace evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání“: Komuniké z konference ministrů odpovědných za vysokoškolské vzdělávání, Berlín 19. září 2003.

⁽³⁾ Závěry Rady o zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, 28. května 2004.

⁽⁴⁾ Evropskou síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě zřídila v říjnu roku 2005 Komise na základě kladného stanoviska Poradního výboru pro odborné vzdělávání. Členové sítě byli stanoveným postupem jmenováni členskými státy, kandidátskými zeměmi, zeměmi ESVO-EHP a evropskými organizacemi sociálních partnerů.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 298, 8.12.2006, s. 3.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 111, 6.5.2008, s. 1.

další vzájemné spolupráce za účelem zvýšení transparentnosti odborného vzdělávání a přípravy a podpory mobility a celoživotního učení. Mělo by být prováděno v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí. Toto doporučení je v souladu se zásadou proporcionality podle uvedeného článku, protože nenahrazuje ani nestanoví vnitrostátní systémy zajišťování kvality. Rámec nepředepisuje konkrétní systém zajišťování kvality nebo přístup, nýbrž stanoví společné zásady, kritéria kvality, orientační deskriptory a ukazatele, které mohou pomoci hodnotit a zlepšovat stávající systémy a opatření v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.

- (16) Referenční ukazatele navržené v příloze II tohoto doporučení mají v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí podpořit evaluaci a zvyšování kvality systémů nebo poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy a stát se jakousi „sadou nástrojů“, z níž si různí uživatelé mohou zvolit ukazatele, jež podle jejich názoru nejvíce odpovídají požadavkům jejich konkrétních systémů zajišťování kvality. Z hlediska jejich povahy a účelu je třeba je odlišovat od ukazatelů a kritérií uvedených v závěrech Rady ze dne 25. května 2007 o uceleném rámci ukazatelů a kritérií pro sledování pokroku při plnění lisabonských cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy⁽¹⁾.
- (17) Rámec, budou-li jej členské státy používat a dále rozvíjet, se může podílet na zlepšování a dalším rozvoji jejich systémů odborného vzdělávání a přípravy, na podpoře strategií celoživotního učení, další integraci evropského trhu práce a také na podpoře provádění evropského rámce kvalifikací a prosazování kultury zvyšování kvality na všech úrovních při zachování bohaté rozmanitosti vnitrostátních systémů vzdělávání.
- (18) Toto doporučení by mělo napomoci modernizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy, zlepšení účinnosti odborné přípravy tím, že zajistí, aby lidé neodcházel ze vzdělávání bez kvalifikace, zlepšení vzájemného vztahu mezi vzděláváním, odbornou přípravou a zaměstnáním, propojení formálního, neformálního a informálního učení a širšímu udělování kvalifikací na základě získaných zkušeností,

DOPORUČUJÍ ČLENSKÝM STÁTŮM, ABY:

- 1) využívaly a dále rozvíjely evropský referenční rámec pro zajišťování kvality (dále jen „rámec“), kritéria kvality, orientační deskriptory a referenční ukazatele stanovené a dále popsané v přílohách I a II v zájmu dalšího zlepšování a rozvoje svých systémů odborného vzdělávání a přípravy, podpory strategií celoživotního učení a provádění evropského rámce kvalifikací a Evropské charty kvality

mobility a v zájmu podpory kultury zvyšování kvality a inovací na všech úrovních. Zvláště je třeba zdůraznit přechod z odborného vzdělávání a přípravy k vysokoškolskému vzdělávání;

- 2) každý zvlášť navrhly do 18. června 2011 přístup zaměřený na zlepšení systému zajišťování kvality na vnitrostátní úrovni, bude-li to vhodné, a co nejlépe využily rámec se zapojením sociálních partnerů, regionálních a místních orgánů a všech ostatních příslušných zúčastněných subjektů v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí;
- 3) aktivně se zapojily do sítě evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality (dále jen „sítě rámce“), která je základem pro případný další rozvoj společných zásad, referenčních kritérií a ukazatelů, pokynů a nástrojů pro zvyšování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na celostátní, regionální a místní úrovni;
- 4) založily, pokud se tak ještě nestalo, národní referenční místo pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, které bude napojeno na konkrétní struktury jednotlivých členských států a bude splňovat jejich požadavky, sloučí na základě vnitrostátní praxe stávající příslušné subjekty a zapojí sociální partnery a všechny dotčené zúčastněné subjekty na celostátní a regionální úrovni s cílem zajistit pokračování iniciativ. Referenční místa by měla
- informovat různé zúčastněné subjekty o aktivitách sítě rámce,
 - poskytovat aktivní podporu při provádění pracovního programu sítě rámce,
 - vyvíjet konkrétní iniciativy na podporu dalšího rozvoje rámce ve vnitrostátním kontextu,
 - podporovat autoevaluaci jako doplňkový a účinný prostředek zajišťování kvality, jenž umožňuje měřit úspěch a určit, v jakých oblastech je třeba dosáhnout zlepšení v souvislosti s prováděním pracovního programu sítě rámce,
 - zajistit, aby informace byly účinně šířeny mezi zúčastněné subjekty;
- 5) každé čtyři roky na základě referenčních kritérií vymezených ve spolupráci s Komisí a členskými státy v síti rámce přezkoumaly proces provádění a toto přezkoumání začlenily do každé druhé zprávy o pokroku jednotlivých zemí v rámci budoucího strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy,

(¹) Úř. věst. C 311, 21.12.2007, s. 13.

SCHVALUJÍ ZÁMĚR KOMISE:

- 1) podporovat členské státy při provádění výše uvedených úkolů, a to zejména umožněním spolupráce a vzájemného učení, testováním a vypracováním pokynů a poskytováním informací o vývoji v oblasti kvality v odborném vzdělávání a přípravě v členských státech;
- 2) společně s členskými státy podporovat síť rámce a zapojit se do ní, v případě potřeby přispíváním k vývoji politik v této oblasti prostřednictvím konkrétních návrhů a iniciativ;
- 3) zajistit návaznost na provádění tohoto doporučení tím, že Evropskému parlamentu a Radě každé čtyři roky předloží zprávu o získaných zkušenostech a významu pro budoucnost, případně též včetně přezkumu tohoto doporučení,

který bude proveden ve spolupráci s členskými státy a do něž se zapojí různé zúčastněné subjekty;

- 4) na základě uvedené zprávy a ve spolupráci s členskými státy zhodnotit provádění tohoto doporučení a v případě potřeby provést jeho revizi.

V Bruselu dne 18. června 2009.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
předseda
Štefan FÜLE

ÚVOD K PŘÍLOHÁM

Toto doporučení zavádí evropský referenční rámec pro zajišťování kvality (dále jen „rámec“), jenž zahrnuje cyklus zajišťování a zvyšování kvality (plánování, provádění, evaluace či hodnocení, přezkoumávání či revize) na základě vybraných kritérií kvality, deskriptorů a ukazatelů použitelných pro řízení kvality na úrovni systémů i poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy. Jeho cílem není zavést nové standardy, ale podpořit členské státy v jejich úsilí a zároveň zachovat rozmanitost jejich přístupů.

Rámec by měl být považován spíše za „sadu nástrojů“, z níž si různí uživatelé mohou zvolit deskripty a ukazatele, jež nejlépe odpovídají požadavkům jejich konkrétního systému zajišťování kvality.

Navrhované deskripty (příloha I) a ukazatele (příloha II) jsou uvedeny pouze pro orientaci a uživatelé rámce je mohou volit a používat v souladu se všemi svými požadavky a stávajícími uspořádáními nebo s některými z nich.

Mohou být uplatňovány na počáteční odbornou přípravu nebo průběžnou odbornou přípravu v závislosti na individuálních vlastnostech systémů odborného vzdělávání a přípravy jednotlivých členských států a na druhu poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy.

Mají být používány čistě na dobrovolném základě s ohledem na svou možnou přidanou hodnotu a v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí. Neměly by být považovány za kritéria ani za prostředek k informování o kvalitě či efektivnosti různých vnitrostátních systémů či jejich srovnávání. Plnou odpovědnost za sledování kvality těchto systémů nesou i nadále členské státy.

PŘÍLOHA I

EVROPSKÝ REFERENČNÍ RÁMEC PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY: KRITÉRIA KVALITY
A ORIENTAČNÍ DESKRIPTORY ⁽¹⁾

Tato příloha navrhuje společná kritéria kvality a orientační deskriptory, které mají členskými státy podle jejich uvážení pomoci při provádění tohoto rámce ⁽²⁾.

Kritéria kvality	Orientační deskriptory na úrovni systému odborného vzdělávání a přípravy	Orientační deskriptory na úrovni poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy
<p>Plánování odráží strategickou vizi, kterou sdílejí příslušné zúčastněné subjekty, a zahrnuje jasné cíle, opatření a ukazatele.</p>	<p>Cíle odborného vzdělávání a přípravy jsou popsány s ohledem na střednědobé a dlouhodobé období a navazují na evropské cíle.</p> <p>Příslušné zúčastněné subjekty se podílejí na stanovování cílů odborného vzdělávání a přípravy na různých úrovních.</p> <p>Cíle jsou stanoveny a monitorovány prostřednictvím určitých ukazatelů (kritérií úspěchu).</p> <p>Pro určení potřeb odborné přípravy byly stanoveny mechanismy a postupy.</p> <p>Je navržena informační politika pro zajištění optimálního sdělování výsledků či závěrů v oblasti kvality na základě celostátních nebo regionálních požadavků ochrany údajů.</p> <p>Jsou stanoveny standardy a pokyny pro uznávání, validaci a certifikaci kompetencí jednotlivců.</p>	<p>Cíle evropské, celostátní a regionální politiky v oblasti odborného vzdělávání a přípravy se odrážejí v místních cílech, které stanovují poskytovatelé odborného vzdělávání a přípravy.</p> <p>Jsou stanoveny a monitorovány jasné cíle.</p> <p>Příslušné zúčastněné subjekty jsou neustále konzultovány v zájmu zjištění zvláštních místních nebo individuálních potřeb.</p> <p>Jsou jednoznačně rozděleny povinnosti při řízení a vývoji kvality.</p> <p>Personál je od začátku zapojen do plánování, a to i s ohledem na vývoj kvality.</p> <p>Poskytovatelé plánují iniciativy založené na spolupráci s ostatními poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy.</p> <p>Příslušné zúčastněné subjekty se podílejí na procesu analýzy místních potřeb.</p> <p>Poskytovatelé odborného vzdělávání a přípravy mají zaveden jasný a transparentní systém pro zajišťování kvality.</p>
<p>Plány provádění jsou navrženy na základě konzultací se zúčastněnými subjekty a zahrnují jasné zásady.</p>	<p>Plány provádění jsou stanoveny ve spolupráci se sociálními partnery, poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy a dalšími příslušnými zúčastněnými subjekty na různých úrovních.</p> <p>Plány provádění přihlížejí k požadovaným zdrojům, kapacitě uživatelů a nástrojům a pokynům potřebným pro jejich podporu.</p> <p>Pro provádění na různých úrovních byly navrženy pokyny a standardy.</p> <p>Plány provádění zahrnují zvláštní podporu vzdělávání učitelů a školitelů.</p> <p>Povinnosti poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy při provádění jsou jasné popsány a jsou transparentní.</p> <p>Je navržen celostátní nebo regionální rámec pro zajišťování kvality, který zahrnuje pokyny a standardy kvality na úrovni poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy s cílem podpořit stále zlepšování a vlastní řízení.</p>	<p>Zdroje jsou interně přiměřeně uspořádány či rozděleny za účelem dosažení cílů stanovených v plánech provádění.</p> <p>Výslovně se podporují příslušná a široká partnerství pro provádění plánovaných akcí.</p> <p>Strategický plán rozvoje kompetencí personálu stanovuje potřeby vzdělávání učitelů a školitelů.</p> <p>Personál se účastní pravidelného vzdělávání a rozvíjí spolupráci s příslušnými externími zúčastněnými subjekty na podporu budování kapacit a zvyšování kvality a výkonnosti.</p>

⁽¹⁾ Pro účely tohoto doporučení vychází použité definice z glosáře agentury Cedefop o kvalitě v odborné přípravě (pracovní dokument, listopad 2003).

⁽²⁾ Další soubor vybraných ukazatelů kvality je podrobně uveden v příloze II.

Kritéria kvality	Orientační deskriptory na úrovni systému odborného vzdělávání a přípravy	Orientační deskriptory na úrovni poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy
<p>Evaluační výsledky a procesů je prováděna pravidelně a za pomoci měření.</p>	<p>Je navržena metodika evaluace, která zahrnuje interní a externí evaluaci.</p> <p>Je dohodnuta a jasně popsána účast zúčastněných subjektů na procesu monitorování a evaluace.</p> <p>Celostátní nebo regionální standardy a procesy pro zvyšování a zajišťování kvality odpovídají potřebám odvětví.</p> <p>Systémy podle potřeby podléhají autoevaluaci a internímu a externímu přezkoumávání.</p> <p>Jsou zavedeny systémy včasného varování.</p> <p>Používají se ukazatele výkonnosti.</p> <p>Probíhá příslušné, pravidelné a soudržné shromažďování údajů pro měření úspěchu a určování oblastí, které mají být zlepšeny Jsou navrženy odpovídající metodiky shromažďování dat, např. dotazníky a ukazatele nebo metriky.</p>	<p>V rámci celostátních a regionálních předpisů či rámců nebo v rámci iniciativy poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy se pravidelně provádí sebehodnocení nebo autoevaluaci.</p> <p>Evaluační a přezkoumání zahrnují procesy a výsledky či závěry vzdělávání, včetně posouzení spokojenosti učících se, jakož i výkonnosti a spokojenosti personálu</p> <p>Evaluační a přezkoumání zahrnují odpovídající a účinné mechanismy pro zapojení interních a externích zúčastněných subjektů.</p> <p>Jsou zavedeny systémy včasného varování.</p>
<p>Přezkoumávání</p>	<p>Na všech úrovních jsou stanoveny postupy, mechanismy a nástroje pro přezkoumávání.</p> <p>Procesy jsou pravidelně přezkoumávány a jsou navrhovány akční plány pro provádění změn. Systémy jsou patřičně upravovány.</p> <p>Informace o výsledcích evaluace jsou zveřejňovány.</p>	<p>Od učících se získává zpětná vazba ohledně jejich individuálních zkušeností s výukou a ohledně vzdělávacího prostředí a prostředí výuky. Spolu se zpětnou vazbou od vyučujících se používá jako informace pro další akce.</p> <p>Informace o výsledcích přezkoumání jsou k dispozici široké veřejnosti.</p> <p>Postupy týkající se zpětné vazby a přezkoumávání jsou součástí procesu strategického učení v rámci organizace.</p> <p>Výsledky či závěry procesu evaluace jsou projednávány s příslušnými zúčastněnými subjekty a následně jsou zaváděny odpovídající akční plány.</p>

PŘÍLOHA II

REFERENČNÍ SOUBOR VYBRANÝCH UKAZATELŮ KVALITY PRO HODNOCENÍ KVALITY V ODBORNÉM VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVĚ

Tato příloha navrhuje ucelený výběr ukazatelů kvality, které mohou být použity na podporu evaluace a zvyšování kvality systémů nebo poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy. Tento soubor ukazatelů bude dále rozvinut prostřednictvím evropské dvoustranné nebo vícestranné spolupráce a bude vycházet z evropských údajů a vnitrostátních rejstříků.

Z hlediska jejich povahy a účelu je třeba je odlišovat od ukazatelů a kritérií uvedených v závěrech Rady ze dne 25. května 2007 o uceleném rámci ukazatelů a kritérií pro sledování pokroku při plnění lisabonských cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

Tabulka ukazatelů kromě toho neobsahuje souhrnné ukazatele na vnitrostátní úrovni v případech, kdy tyto ukazatele neexistují nebo kdy je obtížné je získat. Tyto ukazatele mohou být na vnitrostátní úrovni shrnuty v pozdější fázi na základě společné dohody mezi členskými státy, Komisí a sítí evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality.

Ukazatel	Druh ukazatele	Účel politiky
Zastřešující ukazatele zajišťování kvality		
<p>Č. 1</p> <p>Význam systémů zajišťování kvality pro poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>a) podíl poskytovatelů uplatňujících vnitřní systémy zajišťování kvality vymezené zákonem nebo z vlastní iniciativy</p> <p>b) podíl akreditovaných poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy</p>	Kontextový ukazatel/vstupní ukazatel	<p>Podpora kultury zvyšování kvality na úrovni poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Zvyšování transparentnosti kvality odborné přípravy</p> <p>Zvyšování vzájemné důvěry v poskytování odborné přípravy</p>
<p>Č. 2</p> <p>Investice do odborné přípravy učitelů a školitelů:</p> <p>a) podíl učitelů a školitelů účastnících se další odborné přípravy</p> <p>b) výše investovaných prostředků</p>	Vstupní ukazatel/procesní ukazatel	<p>Podpora spoluvlastnictví k procesu vývoje kvality v odborném vzdělávání a přípravě mezi učiteli a školiteli</p> <p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na vyvíjející se poptávku na trhu práce</p> <p>Posílení individuálních schopností učít se</p> <p>Zlepšování výsledků dosahovaných učícími se</p>
Ukazatele podporující kvalitativní cíle odborného vzdělávání a přípravy		
<p>Č. 3</p> <p>Míra účasti v programech odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>Počet účastníků v programech odborného vzdělávání a přípravy⁽¹⁾ podle druhu programu a jednotlivých kritérií⁽²⁾</p>	Vstupní ukazatel/procesní ukazatel/výstupní ukazatel	<p>Získání základních informací o atraktivnosti odborného vzdělávání a přípravy na úrovni systému a poskytovatelů</p> <p>Zaměření podpory na zvýšení dostupnosti odborného vzdělávání a přípravy, a to i pro znevýhodněné skupiny</p>

Ukazatel	Druh ukazatele	Účel politiky
<p>Č. 4</p> <p>Míra dokončení programů odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>Počet osob, jež úspěšně dokončily či nedokončily programy odborného vzdělávání a přípravy, podle druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	<p>Procesní ukazatel/výstupní ukazatel/ ukazatel výsledků</p>	<p>Získání základních informací o dosažených výsledcích ve vzdělávání a o kvalitě vzdělávacího procesu</p> <p>Výpočet podílu učících se, kteří nedokončili program ve srovnání s mírou účasti</p> <p>Podpora úspěšného dokončení jako jeden z hlavních cílů kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobené odborné přípravy, a to i pro znevýhodněné skupiny</p>
<p>Č. 5</p> <p>Míra uplatnění účastníků programů odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>a) oblast uplatnění účastníků odborného vzdělávání a přípravy v daný okamžik po dokončení odborné přípravy podle druhu programu a jednotlivých kritérií (3)</p> <p>b) podíl zaměstnaných učících se v daný okamžik po dokončení odborné přípravy podle druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	<p>Ukazatel výsledků</p>	<p>Podpora zaměstnatelnosti</p> <p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na měnící se požadavky trhu práce</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobené odborné přípravy, a to i pro znevýhodněné skupiny</p>
<p>Č. 6</p> <p>Využití získaných dovedností na pracovišti:</p> <p>a) informace o zaměstnání, které jednotlivé osoby získaly po dokončení odborné přípravy podle druhu odborné přípravy a jednotlivých kritérií</p> <p>b) míra spokojenosti osob a zaměstnavatelů se získanými dovednostmi či schopnostmi</p>	<p>Ukazatel výsledků (kombinace kvalitativních a kvantitativních údajů)</p>	<p>Zvýšení zaměstnatelnosti</p> <p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na měnící se požadavky trhu práce</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobené odborné přípravy, a to i pro znevýhodněné skupiny</p>
Kontextové informace		
<p>Č. 7</p> <p>Míra nezaměstnanosti (4) podle jednotlivých kritérií</p>	<p>Kontextový ukazatel</p>	<p>Podkladové informace pro rozhodování na úrovni systémů odborného vzdělávání a přípravy</p>
<p>Č. 8</p> <p>Přítomnost ohrožených skupin:</p> <p>a) procentní podíl účastníků odborného vzdělávání a přípravy klasifikovaných jako znevýhodněné skupiny (v daném regionu nebo spádové oblasti) podle věku a pohlaví</p> <p>b) míra úspěšnosti znevýhodněných skupin podle věku a pohlaví</p>	<p>Kontextový ukazatel</p>	<p>Podkladové informace pro rozhodování na úrovni systémů odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Podpora přístupu znevýhodněných skupin k odbornému vzdělávání a přípravě</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobené odborné přípravy znevýhodněným skupinám</p>

Ukazatel	Druh ukazatele	Účel politiky
<p>Č. 9</p> <p>Mechanismy pro identifikaci odborné přípravy, která odráží potřeby trhu práce:</p> <p>a) informace o mechanismech pro určování měnících se požadavků na různých úrovních</p> <p>b) účinnost těchto mechanismů</p>	<p>Kontextový ukazatel/vstupní ukazatel (kvalitativní informace)</p>	<p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na měnící se požadavky trhu práce</p> <p>Podpora zaměstnatelnosti</p>
<p>Č. 10</p> <p>Programy na podporu lepšího přístupu k odbornému vzdělávání a přípravě</p> <p>a) informace o stávajících programech na různých úrovních</p> <p>b) účinnost těchto programů</p>	<p>Procesní ukazatel (kvalitativní informace)</p>	<p>Podpora přístupu k odbornému vzdělávání a přípravě, a to i pro znevýhodněné skupiny</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobené odborné přípravy</p>

- (1) Pro počáteční odborné vzdělávání: aby byl učící se počítán mezi účastníky, musí se odborného vzdělávání účastnit po dobu šesti týdnů. Pro celoživotní učení: procentní podíl obyvatelstva přijatého do formálních programů odborného vzdělávání a přípravy.
- (2) Kromě základních informací o pohlaví a věku lze použít další sociální kritéria, například osoby s nedokončeným vzděláním, nejvyšší dosažené vzdělání, migrující osoby, osoby se zdravotním postižením, délka nezaměstnanosti.
- (3) Pro počáteční odborné vzdělávání: včetně informací o oblastí uplatnění osob, které vzdělávací program nedokončily.
- (4) Definice podle Mezinárodní organizace práce a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj: nezaměstnané osoby ve věku 15–74 let aktivně hledající zaměstnání a připravené pracovat.